

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Я.М. Раєвська
2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оториноларингологія

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Слободяник Геннадій Іванович, доктор психологічних наук, професор
кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
медичної і клінічної психології
Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

I. С. Клименко

Робочу програму погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
225 Медична психологія
(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми

(підпис)

Т.В. Нич

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник директора

(підпис)

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 2	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 3		4-й	
		Семестр	
		7-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 2/60		Лекції (год.)	
	10		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.	Освітній рівень - МАГІСТР	Практичні(год.)	
		20	
		Самостійна робота(год.)	
		30	
		Всього	
		60	
		Вид контролю	
	Залік		

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання навчальної компетентностями різного напрямлення для дисципліни: досягнення оволодіти кінцевих результатів навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни "Оториноларингологія" є навчання студентів методам діагностики, лікування, профілактики ЛОР- захворювань, в комплексі підготовки магістрів медичної психології; формування в студентів здатності розв'язувати складні задачі та проблеми інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, забезпечувати психопрофілактику, психодіагностику Та психокорекцію, мкування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій

Основними завданнями викладання дисципліни "Оториноларингологія" є:

- вивчення клінічної анатомії та фізіології ЛОР-органів; оволодіння сучасними методами досліджень ЛОР-органів;
 - вивчення етіології, патогенезу, клініки, методів лікування та профілактики хвороб носа, при носових пазух, глотки, гортані, зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха;
 - знання ускладнень хвороб ЛОР-органів;
 - вміння діагностувати основні захворювання ЛОР-органів;
- знання методики дослідження ЛОР-органів; вміння оцінювати дані результатів досліджень ЛОР-органів; вміння надавати допомогу пацієнтам із ЛОР-хворобами.

Предметом дисципліни є хвороби вуха, горла, носа.

За структурно-логічною схемою дисципліна "Оториноларингологія" читається після дисциплін "Медична психологія. Вступ до спеціальності. Охорона праці в галузі", "Пропедевтика внутрішньої медицини", паралельно з дисципліною "Внутрішня медицина (у тому числі ендокринологія, медична генетика, клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби)" та перед дисципліною "Медична психологія з основами психосоматики".

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

СК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

СК 3. Здатність до формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

2.2.4. Програмні результати навчання:

РН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії.

РН 10. Відшуковувати необхідну інформацію в професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати шукану інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

РН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології

РН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проектів у сфері медичної психології.

РН 15. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності

Після опанування дисципліни "Оториноларингологія" студенти будуть

знати:

- методи обстеження ЛОР-органів; найрозповсюдженіші ЛОР-хвороби та їх ускладнення;

о симптоми, що дають підстави запідозрити наявність ЛОР-захворювань, з'ясувати причини виникнення захворювання, найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, що притаманні цим

захворюванням; типові види аудіограми в нормі, в разі порушення звукопровідного, звукосприймального апарату та їх комбінованого ураження.

- дані рентгенологічного дослідження рентгенограм носа та приносних пазух, скроневої кістки, глотки, гортані, комп'ютерної або магнітно-резонансної томографії в нормі й патології;

дані лабораторних методів дослідження (загальний аналіз крові, коагулограма, спинномозкова рідина, вміст приносних пазух) в нормі та патології;

- маніпуляції: змастити слизову оболонку порожнин носа та глотки; провести поверхневу анестезію слизової оболонки порожнин носа та глотки;

о схеми лікування ЛОР-хворих;

- типові ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів: порядок, методики, техніки обстеження оториноларингологічного хворого; нормальну ендоскопічну картину носа, глотки, гортані та вуха, а також можливі типові патологічні відхилення в їх ендоскопічній картині;

техніку користування лобовим рефлектором або лобовим освітлювачем, методику і техніку ендоскопічного обстеження оториноларингологічного хворого (передня і задня риноскопія, орофарингоскопія, непрямі ларингоскопія, отоскопія);

- типові маніпуляції: промивання і туалет вуха, видалення сірчаної пробки та стороннього тіла, введення вушних крапель у барабанну порожнину та слухову трубу методом компресії, вкладання у вухо турунди, пневмомасаж барабанної перетинки, продування слухових труб за методикою Поліцера, накладання вушної пов'язки, мати уявлення про методику катетеризації слухової труби; маніпуляції взяття мазків з носа та горла, змащування, зрошування й інсуфляції глотки лікарськими речовинами, промивання лакун, дослідження носового дихання в дітей з гіпертрофією глоткового мигдалика;

- техніку користування трахеостомічною канюлею та догляду за трахеостомою;

- методи надання невідкладної допомоги хворим з травмами, сторонніми тілами, кровотечами із ЛОР-органів та стенозами верхніх дихальних шляхів:

туалет порожнини носа, введення турунди в загальний носовий хід, анемізація слизової оболонки порожнини носа, (аплікаційна, інфільтраційна);

- техніку обстеження (зовнішній огляд, пальпація стан лімфатичних вузлів), оцінки стану слизової оболонки (наявність або відсутність гіперемії, інфільтрації, набряку, достатність голосової щілини для дихання, рухомість структур гортані);

- симптоми, що дають підстави запідозрити наявність стороннього тіла, комбіновану травму;
- методики обстеження носа, глотки та гортані;

- ознаки, що підтверджують наявність сторонніх тіл, травми, кровотечі;

- дані рентгенограм, комп'ютерної і магнітно-резонансної томографії ЛОР-органів у нормі та патології,

- схему лікування хворого із цієї патологією;

- техніку видалення сторонніх тіл з вуха, носа та глотки;

- техніку репозиції кісткових уламків носа;

вміти:

Оцінювати результати обстеження ЛОР-органів:

- Користуватися лобовим рефлектором та лобовим освітлювачем.

- Провести передню риноскопію, оцінити стан порожнини носа в нормі та в разі відхилень від норми. Виконати задню риноскопію, оцінити стан задніх відділів носа і носової частини глотки в нормі та в разі відхилень від норми.

- Провести орофарингоскопію, оцінити стан порожнини рота і ротової частини глотки в нормі та в разі відхилень від норми.

- Виконати непрямі ларингоскопію, оцінити стан гортанної частини глотки та гортані в нормі та в разі відхилень від норми.

- Провести отоскопію, оцінити стан зовнішнього слухового ходу барабанної перетинки в нормі та в разі відхилень від норми.

Розпізнавати найрозповсюдженіші ЛОР-хвороби та їх ускладнення:

- Серед скарг і даних анамнезу хворого вибрати симптоми, що дають підстави запідозрити наявність ЛОР-захворювань, з'ясувати причини виникнення захворювання.
- Оцінити та співставити найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, що притаманні цим захворюванням.

- Співставити суб'єктивні й об'єктивні дані, що підтверджують діагноз у хворого.

- Дослідити слух за допомогою «живої» мови та камертонів. Оцінити типові види аудіограми в нормі, в разі порушення звукопровідного, звукосприймального апарату та їх комбінованого ураження.
- Оцінити дані рентгенологічного дослідження рентгенограм носа та приносових пазух, скроневої кістки, глотки, гортані, комп'ютерної або магнітно-резонансної томографії.
- Оцінити дані лабораторних методів дослідження (загальний аналіз крові, коагулограма, спинномозкова рідина, вміст приносових пазух).

Встановити попередній діагноз і вміти провести диференційну діагностику ЛОР-захворювань. Призначати лікування цих захворювань

- Скласти план обстеження ЛОР-органів.
- Скласти план лікування хворого із зазначеною патологією.
- При необхідності виконувати маніпуляції: змастити слизову оболонку порожнини носа та глотки; провести поверхневу анестезію слизової оболонки порожнини носа та глотки.
- Призначити відповідне лікування ЛОР-захворювань, скласти схему лікування хворих. **Студент повинен оволодіти: .**

Типовими ендоскопічними методами дослідження ЛОР-органів:

- порядок, методики та техніки обстеження оториноларингологічного хворого;
- нормальну ендоскопічну картину носа, глотки, гортані та вуха, а також можливі типові патологічні відхилення в їх ендоскопічній картині;
- оволодіти технікою користування лобовим рефлектором або лобовим освітлювачем, засвоїти методику та відпрацювати техніку ендоскопічного обстеження оториноларингологічного хворого (передня і задня риноскопія, орофарингоскопія, непряма ларингоскопія, отоскопія).

• Практичними навичками:

- уміти виконати типові маніпуляції: промивання і туалет вуха, видалення сірчаної пробки та стороннього тіла, введення вушних крапель у барабанну порожнину та слухову трубу методом компресії, вкладання у вухо турунди, пневмомасаж барабанної перетинки, продування слухових труб за методикою Політцера, накладання вушної пов'язки, мати уявлення про методику катетеризації слухової труби;

- провести такі маніпуляції: взяття мазків з носа та горла, змашування, зрошування й інсуфляцію глотки лікарськими речовинами, промивання лакун, дослідити носове дихання у дітей з гіпертрофією глоткового мигдалика;

- вміти виконати вливання лікарських речовин у гортань, накладати компрес на ділянки ший: - засвоїти навички користування трахеостомічною канюлею та догляду за трахеостомаю.

• Методами надання невідкладної допомоги хворим з травмами, сторонніми тілами, кровотечами із ЛОР-органів та стенозами верхніх дихальних шляхів: - виконати туалет порожнини носа, введення турунди в загальний носовий ХІД, провести анемізацію слизової оболонки порожнини носа, (аплікаційна, інфільтраційна);

. виконати обстеження (зовнішній огляд, пальпація стан лімфатичних вузлів), оцінити стан слизової оболонки (наявність або відсутність гіперемії, інфільтрації, набряку, достатність голосової щілини для дихання, рухомість структур гортані);

- серед скарг і даних анамнезу хворого вибрати симптоми, що дають підстави запідозрити наявність стороннього тіла, комбіновану травму; виконати обстеження носа, глотки та гортані;

- виділити найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, підтверджують наявність сторонніх тіл, травми, кровотечі;

- оцінити дані рентгенограм, комп'ютерної і магнітно-резонансної томографії; скласти план лікування хворого із цією патологією;

видалити сторонні тіла з вуха, носа та глотки;

- зробити передню та задню тампонаду носа;

- надати першу допомогу при травмі барабанної перетинки, контузії середнього та внутрішнього вуха, отогематомі; зробити репозицію кісткових уламків носа.

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК 42.

	Ус ІІІ	Розподіл годин між видами робіт Аудиторна:
--	-----------	---

містових модулів, тем		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
І модуль 1 “Пропедевтика ЛОР-захворювань”							
Основи оториноларингології. Клінічна анатомія ЛОР-	6	4	-	-	-	-	2
Методи дослідження ЛОР-органів	6	4	-	-	-	-	2
Клінічна анатомія та фізіологія ЛОР-органів	6	-	-	4	-	-	2
Методи дослідження внутрішнього вуха, носа, глотки,	6	-	-	4	-	-	2
Ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів	6	-	-	4	-	-	2
І контроль	2						
	30	8	-	12	-	-	10
ІІ модуль 2 “Хвороби вуха і верхніх дихальних шляхів”							
І Хвороби вуха та носа	6	4	-	-	-	-	2
Хвороби глотки і гортані	6	4	-	-	-	-	2
Гострі та хронічні захворювання вуха	6	-	-	4	-	-	2
І. Захворювання носа й приносних пазух	6	-	-	4	-	-	2
ІІ Хвороби гортані та глотки	6	-	-	4	-	-	2
ІІ контроль	2						
	30	8	-	12	-	-	10
ІІІ модуль 3 “Пухлини і травми ЛОР-органів”							
Пухлини, гранульоми, травми та сторонні тіла ЛОР-	6	4	-	-	-	-	2
Пухлини та інфекційні гранульоми верхніх дихальних	6	-	4	-	-	-	2
Травми ЛОР-органів	6	-	4	-	-	-	2
Носові кровотечі.	6	-	4	-	-	-	2
ІІІ Сторонні тіла ЛОР-органів. Невідкладні стани в оториноларингології	6	-	4	-	-	-	2
ІІІ контроль	2						
ІІІ контроль	2						
	30	4	-	16	-	-	10
	60	10	-	20	-	-	30

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 "ПРОПЕДЕВТИКА ЛОР-ЗАХВОРЮВАНЬ"

Лекція 1. ЛОР- "Основи оториноларингології органів."

Основи оториноларингології. Клінічна анатомія Предмет і завдання оториноларингології. Історія розвитку оториноларингології в Україні. Клінічна анатомія, фізіологія та методи дослідження зовнішнього та середнього вуха. Клінічна анатомія, фізіологія та методи дослідження слухового та вестибулярного аналізатора. Зовнішнє вухо, його відділи, стінки зовнішнього слухового ходу. Середнє вухо, система його порожнин, поверхи та стінки барабанної порожнини, її вміст, будова барабанної перетинки, слухова труба, сосковидний відросток. Кровопостачання та іннервація зовнішнього та середнього вуха. Рецепторний апарат, провідні шляхи та центри слухового аналізатора. Будова рецепторного апарату присінка та ампул півколових каналів. Ядра вестибулярного аналізатора та їх зв'язки з іншими відділами центральної нервової системи. Фізіологія. Характеристика адекватного подразника слухового аналізатора. Зона слухового сприйняття, чутливість до звуків різної частоти, адаптація, в тому, бінауральний слух. Звукопроведення та звукосприймання. Значення барабанної перетинки, слухових кісточок, м'язів барабанної порожнини та вторинної барабанної перетинки в механізмі проведення звуку. Функції слухової труби. Кісткове звукопроведення, його типи. Теорії слуху. Внутрішнє вухо, його відділи, будова завитки, присінка, півколових каналів. Значення топографічних, анатомічних та вікових

особливостей зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха в розвитку хвороб вуха та їх ускладнень. Клінічна анатомія носа. Зовнішній ніс: кістковий та хрящовий скелет зовнішнього носа, кровопостачання, особливості венозного відпливу крові, іннервація, лімфатична система. Порожнина носа: стінки, сусідство з іншими органами та порожниною черепа, носові раковини та носові ходи, хоани, будова слизової оболонки носа (дихальна і нюхова зони), артеріальне кровопостачання та венозний відплив, особливості венозних утворень порожнини носа: кавернозна тканина, венозні сплетіння, їх роль, кровоточива зола носа, іннервація слизової оболонки порожнини носа. Рефлекси з порожнини носа. Фізіологія носа. Функції носа: дихальна, захисна, нюхова, резонаторна, слезовивідна, мімічна. Носове дихання, його вплив на функціональний стан організму, на фізичний та психічний розвиток дитини, розвиток мови, виникнення захворювань інших органів та систем. Нюховий аналізатор. Клінічна анатомія та фізіологія приносних пазух. Будова, топографія, індивідуальні та вікові особливості. Функції приносних пазух. Клінічна анатомія, фізіологія, топографія глотки. Три відділи глотки. Зів. Стінки глотки. Заглотковий простір. М'язи глотки. Кровопостачання, лімфовідтік та іннервація глотки. Функції глотки. Лімфаденоїдне кільце глотки. Будова піднебінного мигдалика. Функції лімфаденоїдного глоткового кільця; імунна, кровотворна, рефлекторна. Топографія стравоходу. Будова стінки, кровопостачання, лімфовідтік, іннервація. Фізіологічні звуження стравоходу, їх клінічне значення. Клінічна анатомія, фізіологія, топографія гортані, трахеї та бронхів. Вікові особливості, рівень розташування, значення його для трахостомії. Хрящі, суглоби і зв'язки, клінічне значення для конікотомії. Зовнішні та внутрішні м'язи гортані. Функціональна класифікація м'язів гортані. Порожнина гортані, будова слизового та підслизового шару, його значення для розвитку набряку гортані і виникнення гортанної ангіни. Кровопостачання та іннервація. Особливості лімфатичної системи гортані. Дихальна, захисна, голосова та мовна функції гортані

Ключові слова: оториноларингологія, органи слуху, теорії слуху, внутрішнє вухо, ніс, глотка, гортань, стравохід, клінічна анатомія, фізіологія.

Література [1-3]

Лекція 2. "Методи дослідження ЛОР-органів. " Ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів.

Об'єктивні методи дослідження слуху, акустична імпедансометрія, реєстрація слухових викликаних потенціалів, отоакустична емісія. Використання безумовних та умовних рефлексів. Ігрова аудіометрія. Диференціальна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймального апаратів. Адекватні подразники ампулярного та отолітового апаратів. Ністагм, його характеристика та закономірності, три групи вестибулярних рецепторів, порогова, надпорогова та мовна аудіометрія. Дослідження вестибулярної функції. Дослідження спонтанних вестибулярних реакцій. Експериментальні проби: калорична, обертальна та пневматична стимуляція, купулометрія. Вестибулярна ілюзія протиобертання. Дослідження функції отолітового апарату: отолітова реакція, кумулятивна проба. Дослідження чутливості до прискорення Коріоліса. Методи дослідження носу. Зовнішній огляд та пальпація. Передня та задня риноскопія. Відеоендоскопія порожнини носа та приносних пазух, рентгенографія, магнітно-резонансна та комп'ютерна томографія. Пункція, трепанопункція та зондування. Дослідження дихальної та нюхової функцій носа. Методи дослідження глотки. Пальпація регіонарних лімфатичних вузлів. Орофарингоскопія, задня риноскопія, непрямая ларингоскопія, пальцеве дослідження носоглотки. Оцінка стану піднебінних мигдаликів, тонзилоротація, визначення характеру вмісту лакун. Методи дослідження гортані. Зовнішній огляд, пальпація, непрямая і пряма ларингоскопія, мікроларингоскопія, ларингостробоскопія, трахеобронхоскопія, дихальна бронхоскопія, фіброларинготрахеобронхоскопія. Рентгенологічне томографічне обстеження, комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія гортані, трахеї та бронхів. Методи дослідження стравоходу. Рентгенологічне обстеження. Езофагоскопія: методи анестезії, інструментарій і техніка маніпуляції.

Ключові слова: вухо, ніс, глотка, стравохід, гортань, методи дослідження.

Література [1-3]

Практичне заняття 1. Клінічна анатомія та фізіологія ЛОР-органів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Практичне заняття 2. Методи дослідження внутрішнього вуха, носа, глотки, гортані.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3

Практичне заняття 3. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР -органів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Теми для самостійної роботи:

1. Будова барабанної перетинки.
2. Кровообіг та іннервація зовнішнього та середнього вуха.
3. Рецепторний апарат, провідні шляхи та центри слухового аналізатора
4. Звукопроведення та звукосприймання. Теорії слуху.
5. Об'єктивні методи дослідження слуху.
6. Ігрова аудіометрія.
7. Диференціальна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймального апаратів.
8. Дослідження вестибулярної функції.
9. Рефлекси з порожнини носа.
10. Функції носа: дихальна, захисна, нюхова, резонаторна, сльозовивідна, мімічна
11. Носове дихання, його вплив на функціональний стан організму, на фізичний та психічний розвиток дитини, розвиток мови, виникнення захворювань інших органів та систем.
12. Методи дослідження носу.
13. М'язи глотки.
14. Кровообіг, лімфовідтік та іннервація глотки.
15. Лімфаденоїдне кільце глотки.
16. Особливості лімфатичної системи гортані.
17. Дихальна, захисна, голосова та мовна функції гортані.
18. Методи дослідження гортані.
19. Езофагоскопія: методи анестезії, інструментарій і техніка маніпуляції.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

"ХВОРОБИ ВУХА І ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ"

Лекція 1. "Хвороби суха та носа. "

Вроджені аномалії та пошкодження зовнішнього, середнього внутрішнього вуха. Хвороби зовнішнього вуха. Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу. Сірчана пробка. Зовнішній отит (обмежений та дифузний) Гострий гнійний середній отит. Етіологія, патогенез, клініка. Особливості перебігу гострого отиту у немовлят та при інфекційних захворюваннях. Лікування, тимпанопункція та парацентез. Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антромастоїдотомія. Хронічний гнійний середній отит. Обов'язкові ознаки. Мезотимпаніт та епітимпаніт. Холестеатома Консервативне лікування. Сануючі операції. Тимпанопластика. Лабіринтит. Етіологія, патогенез, клініка. Гострий, дифузний, серозний та гнійний лабіринтит, хронічний обмежений лабіринтит. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис. Етіологія. Шляхи та етапи поширення інфекції з вуха в порожнину черепа; Менінгіт, тромбоз сигмовидного синуса та отогенний сепсис, абсцеси великих півкуль головного мозку та мозочка. Методи діагностики та принципи лікування. Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів. Негнійні захворювання вуха. Гострий та хронічний катар середнього вуха, ексудативний отит. Сенсоневральна приглухуватість. Отосклероз. Хвороба Мен'єра. Слухопротезування. Хвороби носа. Вроджені аномалії. Травми, сторонні тіла. Деформація зовнішнього носа та перегородки носа.

Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки. Гематома та абсцес перегородки носа. Відмороження, опіки. Бешиха, сикоз, екзема,ринофіма, фурункул та карбункул, можливі ускладнення. Гострий риніт, особливості його перебігу в залежності від віку. Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний). Захворювання приносових пазух. Травми. Класифікація синуситів. Гострий та хронічний гайморит, етмоїдит, фронтит, сфеноїдит. Гемісинусит та паисинусит. Поліпи носа. Одонтогенний гайморит, особливості клініки та лікування. Орбітальні та внутрішньочерепні ускладнення при запальних хворобах носа і приносових пазух.

Ключові слова: аномалії вуха, хвороби вуха, отит, отогенний сепсис, катар середнього вуха, отосклероз, менінгіт, хвороба Мен'єра, слухопротезування, хвороби носа, аномалії носа, кровотеча з носа, гематома, абсцес, риніт, травми, синусит, приносові пазухи, ускладнення

Література [1-3]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

"ХВОРОБИ ВУХА І ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ"

Лекція 1. "Хвороби суха та носа."

Вроджені аномалії та пошкодження зовнішнього, середнього внутрішнього вуха. Хвороби зовнішнього вуха. Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу. Сірчана пробка. Зовнішній отит (обмежений та дифузний) Гострий гнійний середній отит. Етіологія, патогенез, клініка. Особливості перебігу гострого отиту у немовлят та при інфекційних захворюваннях. Лікування, тимпанопункція та парацентез. Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антромастоїдотомія. Хронічний гнійний середній отит. Обов'язкові ознаки. Мезотимпаніт та епітимпаніт. Холестеатома Консервативне лікування. Сануючі операції. Тимпанопластика. Лабіринтит. Етіологія, патогенез, клініка. Гострий, дифузний, серозний та гнійний лабіринтит, хронічний обмежений лабіринтит. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис. Етіологія. Шляхи та етапи поширення інфекції з вуха в порожнину черепа; Менінгіт, тромбоз сигмовидного синуса та отогенний сепсис, абсцеси великих півкуль головного мозку та мозочка. Методи діагностики та принципи лікування. Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів. Негнійні захворювання вуха. Гострий та хронічний катар середнього вуха, ексудативний отит. Сенсоневральна приглухуватість. Отосклероз. Хвороба Мен'єра. Слухопротезування. Хвороби носа. Вроджені аномалії. Травми, сторонні тіла. Деформація зовнішнього носа та перегородки носа. Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки. Гематома та абсцес перегородки носа. Відмороження, опіки. Бешиха, сикоз, екзема,ринофіма, фурункул та карбункул, можливі ускладнення. Гострий риніт, особливості його перебігу в залежності від віку. Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний). Захворювання приносових пазух. Травми. Класифікація синуситів. Гострий та хронічний гайморит, етмоїдит, фронтит, сфеноїдит. Гемісинусит та паисинусит. Поліпи носа. Одонтогенний гайморит, особливості клініки та лікування. Орбітальні та внутрішньочерепні ускладнення при запальних хворобах носа і приносових пазух.

Ключові слова: аномалії вуха, хвороби вуха, отит, отогенний сепсис, катар середнього вуха, отосклероз, менінгіт, хвороба Мен'єра, слухопротезування, хвороби носа, аномалії носа, кровотеча з носа, гематома, абсцес, риніт, травми, синусит, приносові пазухи, ускладнення

Література [1-3]

Лекція 2. «Хвороби глотки й гортані.»

Хвороби глотки. Гострий фарингіт. Хронічний фарингіт та його форми. Лептотрихоз. Тонзиліт. Класифікація. Первинні ангіни: катаральна, фолікулярна, лакунарна, виразково-плівчаста ангіни, диференційна діагностика, загальні принципи обстеження та лікування. Вторинні ангіни. Ускладнення ангін: паратонзиліт та паратонзиллярний абсцес, латерофарингеальний абсцес, внутрішньомигдаликовий абсцес, аденофлегмона ший, розлита флегмона ший, тонзилогенний медіастиніт, тонзилогенний сепсис. Абсцестонзилектомія. Заглотковий абсцес. Дифтерія глотки. Хронічний тонзиліт. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія. Класифікація. Місцеві ознаки. Види

декомпенсації. Формування діагнозу. Методи консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його різновиди. Гіпертрофія піднебінних мигдаликів. Аденоїди, аденоїдит. Хвороби гортані. Травми гортані і трахеї, невідкладна допомога. Стеноз гортані: визначення поняття, причини гострого та хронічного стенозу гортані, стадії, принципи лікування. Трахотомія і трахеостомія: показання, її варіанти, техніка операції. Конікотомія. Гострий катаральний ларингіт. Гортанна ангіна, флегмонозний ларингіт, абсцес надгортанника, хондроперихондрит гортані. Гострий ларинготрахеїт у дітей: етіологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка, принципи лікування, продовжена назотрахеальна інтубація. Дифтерія гортані. Хронічний ларингіт: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний. Передпухлинні хвороби гортані.

Ключові слова: хвороби глотки, фарингіт, лептотрихоз, тонзиліт, ангіна, абсцес, дифтерія, мигдалики, аденоїди, хвороби гортані, стеноз, трахеотомія, трахеостомія, ларингіт, конікотомія, дифтерія

Література [1-3]

Практичне заняття 1. Гострі та хронічні захворювання вуха.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Практичне заняття 2. Захворювання носа й приносових пазух.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Практичне заняття 3. Хвороби гортані та глотки.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Теми для самостійної роботи:

1. Вроджені аномалії зовнішнього, середнього і внутрішнього вуха.
2. Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу.
3. Зовнішній отит (обмежений та дифузний).
4. Гострий гнійний середній отит.
5. Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антромастоїдотомія.
6. Хронічний гнійний середній отит.
7. Тимпанопластика.
8. Гострий, дифузний, серозний та гнійний лабіринтит, хронічний обмежений лабіринтит.
9. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис.
10. Менінгіт, тромбоз сигмовидного синуса та отогенний сепсис, абсцеси великих півкуль головного мозку та мозочка. Методи діагностики та принципи лікування.
11. Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів.
12. Негнійні захворювання вуха.
13. Гострий та хронічний катар середнього вуха, ексудативний отит.
14. Хвороба Менєра.
15. Слухопротезування.
16. Деформація зовнішнього носа та перегородки носа.
17. Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки.
18. Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний).
19. Захворювання приносових пазух.
20. Хронічний фарингіт та його форми.
21. Первинні ангіни: катаральна, фолікулярна, лакунарна, виразково-плівчаста ангіни, диференційна діагностика, загальні принципи обстеження та лікування. Вторинні ангіни.

22. Ускладнення паратонзиліт та паратонзиллярний абсцес, латерофарингеальний абсцес, внутрішньомигдаликовий абсцес, аденофлегмона ший, розлита флегмона ший, тонзилогенний медіастиніт, тонзилогенний сепсис.
23. Дифтерія глотки та гортані.
24. Хронічний тонзиліт. Методи консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його різновиди.
25. Травми гортані і трахеї, невідкладна допомога.
26. Стеноз гортані: визначення поняття, причини гострого та хронічного стенозу гортані, стадії, принципи лікування.
27. Трахотомія і трахостомія: показання, її варіанти, техніка операції.
28. Гострий ларинготрахеїт у дітей: етіологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка, принципи лікування, продовжена назотрахеальна інтубація.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

"ПУХЛИНИ І ТРАВМИ ЛОР-ОРГАНІВ"

Лекція 1. «Пухлини, гранульоми, травми та сторонні тіла ЛОР-органів.»

Доброякісні (ангіофіброма, остеома, папілома) та злоякісні (рак, саркома, нейроестезіобластома, меланома) пухлини носа та приносових пазух. Юнацька ангіофіброма носоглотки. Рак глотки. Тонзиллярні пухлини: лімфоєпітеліома, ретикулосаркома (ретикулоцитоматоз). Пухлини гортані. Доброякісні: фіброма, папілома (папіломатоз). Злоякісні - рак гортані: стадії захворювання, клініка, діагностика, в т. ч. принципи ранньої діагностики. Мікроларингоскопія в діагностиці та лікуванні раку гортані. Хірургічне та променеве лікування. Хіміотерапія. Реконструктивні операції на гортані. Значення профілактичних оглядів та диспансеризації в діагностиці і запобіганні злоякісних новоутворень гортані. Склерома. Епідеміологія. Ендемічні зони розповсюдження хвороби. Сифіліс. Туберкульоз. Сторонні тіла гортані, трахеї та бронхів. Вікові аспекти. Особливості клініки при сторонніх тілах гортані та трахеї, методи їх видалення. Травми та сторонні тіла глотки і невідкладна допомога при них. Стеноз гортані. інтубація, трахеотомія. Клініка сторонніх тіл бронхів: період гострих респіраторних порушень, латентний період, період ускладнень. Різновиди стенозу бронхів: повний, частковий, вентильний. Рентгенологічне обстеження хворого. Феномен Гольцкнехта-Якобсона. Травми. Сторонні тіла, кровотечі з ЛОР-органів. Невідкладна допомога при ЛОР-хворобах. Етапи обстеження хворого з підозрою на стороннє тіло стравоходу. Місце фіброезофагоскопії в діагностиці та лікуванні сторонніх тіл стравоходу. Показання до езофагоскопії. Ускладнення. Опіки стравоходу. Причини. Клініка. Перша допомога. Лікування. Бужування стравоходу.

Ключові слова: доброякісні та злоякісні пухлини, ніс, приносові пазухи, ангіофіброма носоглотки, рак глотки, тонзиллярні пухлини, папіломатоз, мікроларингоскопія, хіміотерапія, реконструктивні операції, склерома, сифіліс, туберкульоз, сторонні тіла, травми, кровотечі, ніс, гортань, глотка, бронхи, стравохід, невідкладна допомога.

Література [1-3]

Практичне заняття 1. Пухлини та інфекційні гранульоми верхніх дихальних шляхів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3.

Практичне заняття 2. Травми ЛОР-органів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;

Додаткові: 2-3

Практичне заняття 3. Носові кровотечі. Рекомендовані джерела:

Основні: 1;
Додаткові: 2-3

Практичне заняття 4. Сторонні тіла ЛОР-органів. Невідкладні стани в оториноларингології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;
Додаткові: 2-3.

Теми для самостійної роботи:

1. Доброякісні (ангіофіброма, остеома, папілома) пухлини носа та приносових пазух.
2. Злоякісні (рак, саркома, нейроестезіобластома, меланома) пухлини носа та приносових пазух.
3. Юнацька ангіофіброма носоглотки.
4. Тонзиллярні пухлини: лімфоєпітеліома, ретикулосаркома (ретикулоцитоматоз).
5. Доброякісні пухлини гортані: фіброма, папілома (папіломатоз).
6. Рак гортані: стадії захворювання, клініка, діагностика. Мікроларингоскопія в діагностиці та лікуванні раку гортані. Хірургічне променеве лікування. Хіміотерапія.
7. Реконструктивні операції на гортані.
8. Сторонні тіла гортані, трахеї та бронхів.
9. Травми та сторонні тіла глотки і невідкладна допомога при них.
10. Клініка сторонніх тіл бронхів: період гострих респіраторних порушень, латентний період, період ускладнень.
11. Різновиди стенозу бронхів: повний, частковий, вентильний.
12. Сторонні тіла, кровотечі з ЛОР-органів
13. Невідкладна допомога при ЛОР-хворобах.
14. Етапи обстеження хворого з підозрою на стороннє тіло стравоходу. Місце фіброезофагоскопії в діагностиці та лікуванні сторонніх тіл стравоходу. Показання до езофагоскопії
15. Опіки стравоходу. Причини. Клініка. Перша допомога. Лікування. Бужування стравоходу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1;
Додаткові: 2-3.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30	1-	30	1	30

Разом			115		115		125
Максимальна кількість балів	355						
355:100=3,55. Студент набрав Х балів; Розрахунок: X:3, 55= загальна кількість балів							

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота 1.

1. Підготуйте презентацію на тему: Будова барабанної перетинки.
2. Підготуйте презентацію на тему: Кровообіг та іннервація зовнішнього та середнього вуха.
3. Підготуйте презентацію на тему: Рецепторний апарат, провідні шляхи та центри слухового аналізатора.

Самостійна робота 2.

1. Підготуйте презентацію на тему: Звукопроведення звукосприймання. Теорії слуху.
2. Підготуйте презентацію на тему: Об'єктивні методи дослідження слуху.
3. Підготуйте презентацію на тему: Ігрова аудіометрія.
4. Підготуйте презентацію на тему: Диференціальна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймального апаратів.
5. Підготуйте презентацію на тему: Дослідження вестибулярної функції.

Самостійна робота 3.

1. Підготуйте презентацію на тему: Рефлекси з порожнини носа.
2. Підготуйте презентацію на тему: Функції носа: дихальна, захисна, нюхова, резонаторна, слезовивідна, мімічна.
3. Підготуйте презентацію на тему: Носове дихання, його вплив на функціональний стан організму, на фізичний та психічний розвиток дитини, розвиток мови, виникнення захворювань інших органів та систем.
4. Підготуйте презентацію на тему: Методи дослідження носу.

Самостійна робота 4.

1. Підготуйте презентацію на тему: М'язи глотки.
2. Підготуйте презентацію на тему: Кровообіг, лімфовідтік та іннервація глотки.
3. Підготуйте презентацію на тему: Лімфаденоїдне кільце глотки.

Самостійна робота 5.

1. Підготуйте презентацію на тему: Особливості лімфатичної системи гортані
2. Підготуйте презентацію на тему: Дихальна, захисна, голосова та мовна функції гортані.
3. Підготуйте презентацію на тему: Методи дослідження гортані.
4. Підготуйте презентацію на тему: Езофагоскопія: методи анестезії, інструментарій і техніка маніпуляції

Самостійна робота 6.

1. Підготуйте презентацію на тему: Вроджені аномалії зовнішнього, середнього і внутрішнього вуха.
2. Підготуйте презентацію на тему: Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу.
3. Підготуйте презентацію на тему: Зовнішній отит (обмежений та дифузний)
4. Підготуйте презентацію на тему: Гострий та хронічний гнійний середній отит.
5. Підготуйте презентацію на тему: Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антромастоїдотомія.
6. Підготуйте презентацію на тему: Тимпанопластика.

Самостійна робота 7.

1. Підготуйте презентацію на тему: Гострий, дифузний, серозний та гнійний лабіринтит, хронічний обмежений лабіринтит.
2. Підготуйте презентацію на тему: Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис.
3. Підготуйте презентацію на тему: Менінгіт, тромбоз сигмовидного синуса та отогенний сепсис, абсцеси великих півкуль головного мозку та мозочка. Методи діагностики та принципи лікування.

Самостійна робота 8.

1. Підготуйте презентацію на тему: Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів.
2. Підготуйте презентацію на тему: Негнійні захворювання вуха.
3. Підготуйте презентацію на тему: Гострий та хронічний катар середнього вуха, ексудативний отит.
4. Підготуйте презентацію на тему: Хвороба Мен'єра.
5. Підготуйте презентацію на тему: Слухопротезування.

Самостійна робота 9.

1. Підготуйте презентацію на тему: Деформація зовнішнього носа та перегородки носа.
2. Підготуйте презентацію на тему: Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки.
3. Підготуйте презентацію на тему: Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний)
4. Підготуйте презентацію на тему: Захворювання приносових пазух.

Самостійна робота 10.

1. Підготуйте презентацію на тему: Хронічний фарингіт та його форми.
2. Підготуйте презентацію на тему: Первинні ангіни: катаральна, фолікулярна, лакунарна, виразково-плівчаста ангіни, диференційна діагностика, загальні принципи обстеження та лікування. Вторинні ангіни.
3. Підготуйте презентацію на тему: Ускладнення ангін: паратонзиліт та паратонзиллярний абсцес, латерофарингеальний абсцес, внутрішньомигдаликовий абсцес, аденофлегмона ший, розлита флегмона ший, тонзилогенний медіастиніт, тонзилогенний сепсис.
4. Підготуйте презентацію на тему: Дифтерія глотки та гортані
5. Підготуйте презентацію на тему: Хронічний тонзиліт. Методи консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його різновиди.

Самостійна робота 11.

1. Підготуйте презентацію на тему: Травми гортані і трахеї, невідкладна допомога.
2. Підготуйте презентацію на тему: Стеноз гортані: визначення поняття, причини гострого та хронічного стенозу гортані, стадії, принципи лікування.
3. Підготуйте презентацію на тему: Трахеотомія і трахеостомія: показання, її варіанти, техніка операції.
4. Підготуйте презентацію на тему: Гострий ларинготрахеїт у дітей: етіологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка, принципи лікування, продовжена назотрахеальна інтубація.

Самостійна робота 12.

1. Підготуйте презентацію на тему: Доброякісні (ангіофіброма, остеома, папілома) пухлини носа та приносових пазух.
2. Підготуйте презентацію на тему: Злоякісні (рак, саркома, нейроестезіобластома, меланома) пухлини носа та приносових пазух.
3. Підготуйте презентацію на тему: Юнацька ангіофіброма носоглотки.
4. Підготуйте презентацію на тему: Тонзиллярні ПУХЛИНИ: лімфоєпітеліома, ретикулосаркома (ретикулоцитоматоз).

Самостійна робота 13.

1. Підготуйте презентацію на тему: Доброякісні пухлини гортані: фіброма, папілома (папіломатоз).

2. Підготуйте презентацію на тему: Рак гортані: стадії захворювання, клініка, діагностика. Мікrolарингоскопія в діагностиці та лікуванні раку гортані. Хірургічне та променеве лікування. Хіміотерапія.
3. Підготуйте презентацію на тему: Реконструктивні операції на гортані.

Самостійна робота 14.

1. Підготуйте презентацію на тему: Сторонні тіла гортані, трахеї та бронхів.
2. Підготуйте презентацію на тему: Травми та сторонні тіла глотки і невідкладна допомога при них.
3. Підготуйте презентацію на тему: Клініка сторонніх тіл бронхів: період гострих респіраторних порушень, латентний період, період ускладнень.
4. Підготуйте презентацію на тему: Різновиди стенозу бронхів: повний, частковий, вентильний

Самостійна робота 15.

1. Підготуйте презентацію на тему: Сторонні тіла, кровотечі з ЛОР-органів.
2. Підготуйте презентацію на тему: Невідкладна допомога при ЛОР-хворобах.
3. Підготуйте презентацію на тему: Етапи обстеження хворого з підозрою на стороннє тіло стравоходу. Місце фіброезофагоскопії в діагностиці та лікуванні сторонніх тіл стравоходу. Показання до езофагоскопії.
4. Підготуйте презентацію на тему: Опіки стравоходу. Причини. Клініка. Перша допомога. Лікування. Бужування стравоходу.

Критерії оцінювання:

змістовність - 3 бали відповідність темі та стилю оформлення - 2 бали.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1; Додаткові: 2-3.

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді; . На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

Тестування за питаннями державного ліцензійного іспиту «Крок-2».

Тестування за питаннями «Крок-2» є допуском до екзамену. Студенти відповідають на 20 питань, на тестування відводиться 20 хвилин. Якщо студент правильно відповідає на 12 та більше питань (60%), то він отримує допуск до здачі екзамену. Якщо студент відповідає на 11 і менше питань, то він до екзамену не допускається і має перескласти це тестування. Екзамен проводиться в усній формі по білетах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Загальна психологія» - це вид науково-дослідної роботи студента, форма самостійного вивчення актуальних проблем, переданих начальною програмою курсу.

ІНДЗ - початковий етап науково-педагогічного дослідження, воно обов'язково має містити результати власного пошуку і висновків, відображати певний рівень навчальної компетентності студента Щодо вирішення поставлених завдань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - навчально-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (навчально-педагогічного дослідження у вигляді есе)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткості послідовності викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	1

Тематика реферативного дослідження:

1. Зовнішнє вухо, його відділи, стінки зовнішнього слухового ходу.
2. Середнє вухо, система його порожнин, поверхи та стінки барабанної порожнини, її вміст, будова барабанної перетинки, слухова труба, сосковидний відросток.
3. Внутрішнє вухо, його відділи, будова завитки, присінка, півколових каналів
4. Значення топографічних, анатомічних та вікових особливостей зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха в розвитку хвороб вуха та їх ускладнень.
5. Звукопроведення та звукосприймання. Значення барабанної перетинки, слухових кісточок, м'язів барабанної порожнини та вторинної барабанної перетинки в механізмі проведення звуку.

6. Теорії слуху.
7. Об'єктивні методи дослідження слуху, акустична імпедансометрія, реєстрація слухових викликаних потенціалів, отоакустична емісія.
8. Диференційна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймального апаратів.
9. Дослідження спонтанних вестибулярних реакцій. Експериментальні проби -калорична, обертальна та пневматична стимуляція, купулометрія. Вестибулярна ілюзія протиобертання
10. Хвороби зовнішнього вуха.
11. Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу.
12. Особливості перебігу гострого отиту у немовлят та при інфекційних захворюваннях. Лікування, тимпанопункція та парацентез.
13. Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антро-мастоїдотомія.
14. Хронічний гнійний середній отит
15. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис.
16. Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів.
17. Негнійні захворювання вуха.
18. Хвороба Мен'єра.
19. Слухопротезування.
20. Носове дихання, його вплив на функціональний стан організму, на фізичний та психічний розвиток дитини, розвиток мови, виникнення захворювань інших органів та систем.
21. Клінічна анатомія та фізіологія приносових пазух. Функції приносових пазух.
22. Методи дослідження приносових пазух.
23. Дослідження дихальної та нюхової функцій носа.
24. Вроджені аномалії носа.
25. Травми, сторонні тіла носа.
26. Деформація зовнішнього носа та перегородки носа.
27. Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки.
28. Гострий риніт, особливості його перебігу в залежності від віку.
29. Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний)
30. Захворювання приносових пазух.
31. Гострий та хронічний гайморит, етмоїдит, фронтит, сфеноїдит.
32. Орбітальні та внутрішньочерепні ускладнення при запальних хворобах носа і приносових пазух.
33. Доброякісні (ангіофіброма, остеома, папілома) та злоякісні (рак, саркома, нейроестезіобластома, меланома) пухлини носа та приносових пазух.
34. Функції лімфаденоїдноглоткового кільця; імунна, кровотворна, рефлекторна.
35. Методи дослідження глотки.
36. Травми та сторонні тіла глотки і невідкладна допомога при них.
37. Первинні ангіни: катаральна, фолікулярна, лакунарна, виразково-плівчаста ангіни, диференційна діагностика, загальні принципи обстеження та лікування.
38. Вторинні ангіни. Ускладнення ангін: паратонзиліт та паратонзиллярний абсцес, латерофарингеальний абсцес, внутрішньомигдаликовий абсцес, аденофлегмона ший, розлита флегмона ший, тонзилогенний медіастиніт, тонзилогенний сепсис.
39. Хронічний тонзиліт. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія. Класифікація. Місцеві ознаки. Види декомпенсації. Формування діагнозу. Методи консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його різновиди.
40. Методи дослідження гортані.
41. Трахеотомія і трахостомія: показання, її варіанти, техніка операції. Конікотомія.
42. Пухлини гортані. Доброякісні: фіброма, папілома (папіломатоз). Злоякісні - рак гортані: стадії захворювання, клініка, діагностика, в т. ч. принципи ранньої діагностики.
43. Реконструктивні операції на гортані.
44. Значення профілактичних оглядів та диспансеризації в діагностиці і запобіганні злоякісних новоутворень гортані.
45. Сторонні тіла гортані, трахеї та бронхів. Вікові аспекти. Особливості клініки при сторонніх тілах гортані та трахеї, методи їх видалення.

46. Езофагоскопія: методи анестезії, інструментарій і техніка маніпуляції.
47. Опіки стравоходу. Причини. Клініка. Перша допомога. Лікування. Бужування стравоходу. 48. Інфекційні гранульоми. Склерома. Епідеміологія. Ендемічні зони розповсюдження хвороби. Сифіліс. Туберкульоз.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1; Додаткові: 2-3.

5.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Залік

5.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Зовнішнє вухо, його відділи, стінки зовнішнього слухового ходу.
2. Середнє вухо, система його порожнин, поверхи та стінки барабанної порожнини, її вміст, будова барабанної перетинки, слухова труба, сосковидний відросток.
3. Кровообіг та іннервація зовнішнього та середнього вуха.
4. Внутрішнє вухо, його відділи, будова завитки, присінка, півколових каналів.
5. Значення топографічних, анатомічних та вікових особливостей зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха в розвитку хвороб вуха та їх ускладнень.
6. Рецепторний апарат, провідні шляхи та центри слухового аналізатора.
7. Будова рецепторного апарату присінка та ампул півколових каналів.
8. Ядра вестибулярного аналізатора та їх зв'язки з іншими відділами центральної нервової системи.
9. Характеристика адекватного подразника слухового аналізатора.
10. Зона слухового сприйняття, чутливість до звуків різної частоти, адаптація, втома, бінауральний слух.
11. Звукопроведення та звукосприймання. Значення барабанної перетинки, слухових кісточок, м'язів барабанної порожнини та вторинної барабанної перетинки в механізмі проведення звуку.
12. Функції слухової труби.
13. Кісткове звукопроведення, його типи.
14. Теорії слуху.
15. Адекватні подразники ампулярного та отолітового апаратів.
16. Об'єктивні методи дослідження слуху, акустична імпедансометрія, реєстрація слухових викликаних потенціалів, отоакустична емісія.
17. Диференційна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймального апаратів.
18. Дослідження спонтанних вестибулярних реакцій. Експериментальні проби калорична, обертальна та пневматична стимуляція, купулометрія. Вестибулярна ілюзія протиобертання. 19. Дослідження функції отолітового апарату: отолітова реакція, кумулятивна проба.
20. Дослідження чутливості до прискорення Коріоліса.
21. Вроджені аномалії та пошкодження зовнішнього, середнього внутрішнього вуха.
22. Хвороби зовнішнього вуха.
23. Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу.
24. Сірчана пробка.
25. Зовнішній отит (обмежений та дифузний),
26. Гострий гнійний середній отит. Етіологія, патогенез, клініка.
27. Особливості перебігу гострого отиту у немовлят та при інфекційних захворюваннях. Лікування, тимпанопункція та парацентез.
28. Мастоїдит, атипові форми, лікування мастоїдиту, антрит. Антро-мастоїдотомія.
29. Хронічний гнійний середній отит. Обов'язкові ознаки.
30. Мезотимпаніт та епітимпаніт. Холестеатома. Консервативне лікування. Сануючі операції. Тимпанопластика
31. Лабіринтит. Етіологія, патогенез, клініка. Гострий, дифузний, серозний та гнійний лабіринтит, хронічний обмежений лабіринтит.
32. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис. Етіологія. Шляхи та етапи поширення інфекції з вуха в порожнину черепа; Менінгіт, тромбоз сигмовидного синуса та отогенний сепсис, абсцеси великих півкуль головного мозку та мозочка. Методи діагностики та принципи лікування.
33. Наслідки впливу грипу А (H1N1) на системи ЛОР-органів.
34. Негнійні захворювання вуха.

35. Гострий та хронічний катар середнього вуха, ексудативний отит.
36. Сенсоневральна приглухуватість.
37. Отосклероз. 38. Хвороба Мен'єра.
39. Слухопротезування.
40. Клінічна анатомія носа.
41. Зовнішній ніс: кістковий та хрящовий скелет зовнішнього носа, кровопостачання, особливості венозного відпливу крові, іннервація, лімфатична система.
42. Порожнина носа: стінки, сусідство з іншими органами та порожниною черепа, носові раковини та носові ходи, хоани, будова слизової оболонки носа (дихальна і нюхова зони), артеріальне кровопостачання та венозний відплив, особливості венозних утворень порожнини носа: кавернозна тканина, венозні сплетіння, їх роль, кровоточива зола носа, іннервація слизової оболонки порожнини носа.
43. Рефлекси з порожнини носа.
44. Функції носа: дихальна, захисна, нюхова, резонаторна, сльозовивідна, мімічна
45. Носове дихання, його вплив на функціональний стан організму, на фізичний та психічний розвиток дитини, розвиток мови, виникнення захворювань інших органів та систем.
46. Нюховий аналізатор.
47. Клінічна анатомія та фізіологія приносових пазух. Будова, топографія, індивідуальні та вікові особливості.
48. Функції приносових пазух.
49. Методи дослідження приносових пазух. Зовнішній огляд та пальпація. Передня та задня риноскопія. Відеоендоскопія порожнини носа та приносових пазух, рентгенографія, магнітно-резонансна комп'ютерна томографія. Пункція, трепанопункція та зондування.
50. Дослідження дихальної та нюхової функцій носа.
51. Хвороби носа.
52. Вроджені аномалії носа.
53. Травми, сторонні тіла носа.
54. Деформація зовнішнього носа та перегородки носа.
55. Кровотеча з носа: найчастіша локалізація, загальні та місцеві причини; принципи лікування, надання невідкладної допомоги, передня та задня тампонада, хірургічні методи зупинки. 56. Гематома та абсцес перегородки носа.
57. Відмороження, опіки носа. Бешіха, сикоз, екзема, ринофіма, фурункул та карбункул, можливі ускладнення.
58. Гострий риніт, особливості його перебігу в залежності від віку.
59. Хронічний риніт, його форми: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний (простий і озена), вазомоторний (алергічний, нейровегетативний).
60. Захворювання приносових пазух.
61. Травми при носових пазух.
62. Класифікація синуситів.
63. Гострий та хронічний гайморит, етмоїдит, фронтит, сфеноїдит.
64. Гемісинусит та пасинусит. 65. Поліпи носа
66. Одонтогенний гайморит, особливості клініки та лікування.
67. Орбітальні та внутрішньочерепні ускладнення при запальних хворобах носа і приносових пазух.
68. Доброякісні (ангіофіброза, остеома, папілома) та злоякісні (рак, саркома, нейроестезіобластома, меланома) пухлини носа та приносових пазух. 69. Глотка Клінічна анатомія та фізіологія.
70. Топографія глотки. Три відділи глотки. Зів. Стінки глотки. Заглотковий простір.
71. М'язи глотки.
72. Кровопостачання, лімфовідтік та іннервація глотки.
73. Функції глотки.
74. Лімфаденоїдне кільце глотки.
75. Будова піднебінного мигдалика.
76. Функції лімфаденоїдного глоткового кільця; імунна, кровотворна, рефлекторна.
77. Методи дослідження глотки. Пальпація регіонарних лімфатичних вузлів. Орофарингоскопія, задня риноскопія, непряма ларингоскопія, пальцеве дослідження носоглотки.

78. Оцінка стану піднебінних мигдаликів тонзилоротація, визначення характеру вмісту лакун. 79. Хвороби глотки.
80. Травми та сторонні тіла глотки і невідкладна допомога при них.
81. Гострий фарингіт.
82. Хронічний фарингіт та його форми.
83. Лептотрихоз.
84. Тонзиліт. Класифікація.
85. Первинні ангіни: катаральна, фолікулярна, лакуарна, виразково-плівчаста ангіни, диференційна діагностика, загальні принципи обстеження та лікування.
86. Вторинні ангіни. Ускладнення ангін: паратонзиліт та паратонзиллярний абсцес, латерофарингеальний абсцес, внутрішньомигдаликовий абсцес, аденофлегмона шиї, розлита флегмона шиї, тонзілогенний медіастиніт, тонзілогенний сепсис.
87. Абсцестонзилектомія. Заглотковий абсцес.
88. Дифтерія глотки.
89. Хронічний тонзиліт. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія. Класифікація. Місцеві ознаки. Види декомпенсації. Формування діагнозу. Методи консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його різновиди.
90. Гіпертрофія піднебінних мигдаликів.
91. Аденоїди, аденоїдит.
92. Юнацька ангіофіброза носоглотки.
93. Рак глотки.
94. Тонзиллярні пухлини: лімфоепітеліома, ретикулосаркома (ретикулоцитоматоз).
95. Гортань, трахея, бронхи Клінічна анатомія та фізіологія. Топографія гортані, трахеї та бронхів. Вікові особливості, рівень розташування, значення його для трахеостомії. Хрящі, суглоби і зв'язки, клінічне значення для конікотомії.
96. Зовнішні та внутрішні м'язи гортані. Функціональна класифікація м'язів гортані.
97. Порожнина гортані, будова слизового та підслизового шару, його значення для розвитку набряку гортані і виникнення гортанної ангіни.
98. Кровопостачання та іннервація. Особливості лімфатичної системи гортані.
99. Дихальна, захисна, голосова та мовна функції гортані.
100. Методи дослідження гортані. Зовнішній огляд, пальпація, непряма і пряма ларингоскопія, мікроларингоскопія, ларингостробоскопія, трахеобронхоскопія, дихальна бронхоскопія, фібрларинготрахеобронхоскопія. Рентгенологічне та томографічне обстеження, комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія гортані, трахеї та бронхів.
101. Хвороби гортані.
102. Травми гортані і трахеї, невідкладна допомога.
103. Стеноз гортані: визначення поняття, причини гострого та хронічного стенозу гортані, стадії, принципи лікування.
104. Трахеотомія і трахеостомія: показання, й варіанти, техніка операції. Конікотомія.
105. Гострий катаральний ларингіт.
106. Гортанна ангіна, флегмонозний ларингіт, абсцес надгортанника, хондроперихондрит гортані.
107. Гострий ларинготрахеїт у дітей: етіологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка. принципи лікування, продовжена назотрахеальна інтубація.
108. Дифтерія гортані
109. Хронічний ларингіт: катаральний, гіпертрофічний, атрофічний 110. Передпухлинні хвороби гортані.
111. Пухлини гортані. Доброякісні: фіброза, папілома (папіломатоз). Злоякісні - рак гортані: стадії захворювання, клініка, діагностика, в т. ч. принципи ранньої діагностики.
112. Мікроларингоскопія в діагностиці та лікуванні раку гортані. Хірургічне та променеве лікування. Хіміотерапія.
113. Реконструктивні операції на гортані.
114. Значення профілактичних оглядів та диспансеризації в діагностиці і запобіганні злоякісних новоутворень гортані.
115. Сторонні тіла гортані, трахеї та бронхів. Вікові аспекти. Особливості клініки при сторонніх тілах гортані та трахеї, методи їх видалення.

116. Клініка сторонніх тіл бронхів: період гострих респіраторних порушень, латентний період, період ускладнень.
117. Різновиди стенозу бронхів: повний, частковий, вентиляний. Рентгенологічне обстеження хворого. Феномен Гольцкнехта--Якобсона.
118. Стравохід. Клінічна анатомія. Топографія стравоходу. Будова стінки, кровопостачання, лімфовідтік, іннервація. Фізіологічні звуження стравоходу, їх клінічне значення.
119. Езофагоскопія: методи анестезії, інструментарій і техніка маніпуляції.
120. Сторонні тіла. Клініка. Етапи обстеження хворого з підозрою на стороннє тіло стравоходу. Місце фіброезофагоскопії в діагностиці та лікуванні сторонніх тіл стравоходу.
121. Показання до езофагоскопії. Ускладнення.
122. Опіки стравоходу. Причини. Клініка. Перша допомога. Лікування. Бужування стравоходу.
123. Інфекційні гранульоми. Склерома. Епідеміологія. Ендемічні зони розповсюдження хвороби. Сифіліс. Туберкульоз.

ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ:

- Типові ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів:

- порядок, методики та техніки обстеження оториноларингологічного хворого;
- нормальну ендоскопічну картину носа, глотки, гортані та вуха, а також можливі типові патологічні відхилення в їх ендоскопічній картині;
- техніка користування лобовим рефлектором або лобовим освітлювачем, засвоїти методику та відпрацювати техніку ендоскопічного обстеження оториноларингологічного хворого (передня і задня риноскопія, орофарингоскопія, непряма ларингоскопія, отоскопія).

- **Практичні навички:**

- типові маніпуляції: промивання і туалет вуха, видалення сірчаної пробки та стороннього тіла, введення вушних крапель у барабанну порожнину та слухову трубу методом компресії, вкладання у вухо турунди, пневмомасаж барабанної перетинки, продування слухових труб за методикою Політцера, накладання вушної пов'язки, мати уявлення про методику катетеризації слухової труби; .
- взяття мазків з носа та горла, змащування, зрошування й інсуфляцію глотки лікарськими речовинами, промивання лакун, дослідити носове дихання у дітей з гіпертрофією глоткового мигдалика;
- вливання лікарських речовин у гортань, накладання компресу на ділянки ший;
- користування трахеостомічною канюлею та догляду за трахеостомою.

Методи надання невідкладної допомоги хворим з травмами, сторонніми тілами, кровотечами із ЛОР-органів та стенозами верхніх дихальних шляхів:

- туалет порожнини носа, введення турунди в загальний носовий хід. анемізація слизової оболонки порожнини носа, (аплікаційна, інфільтраційна);
- обстеження (зовнішній огляд, пальпація стан лімфатичних вузлів), оцінка стану слизової оболонки (наявність або відсутність гіперемії, інфільтрації, набряку, достатність голосової щілини для дихання, рухомість структур гортані);
- серед скарг і даних анамнезу хворого вибрати симптоми, що дають підстави запідозрити наявність стороннього тіла, комбіновану травму; обстеження носа, глотки та гортані;
- виділити найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, ЩО підтверджують наявність сторонніх тіл, травми, кровотечі;
- оцінити дані рентгенограм, комп'ютерної і магнітнорезонансної томографії; скласти план лікування хворого із цією патологією; видалити сторонні тіла з вуха, носа та глотки; зробити передню та задню тампонаду носа;

5.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість оцінок
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74

Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Рекомендовані джерела 6.1.

Основна (базова) література:

1. Заболотний Д. 1. Оториноларингологія: Підручник / Д. І. Заболотний, Ю. В. Мітін, С. Б. Безшапочний, Ю. В. Дєєва.- К.: Медицина, 2020.- 472 с.

6.2. Додаткова література:

2. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології.- К.: Здоров'я, 2002.-168 с.

3. Синяченко В.В. Обсяг і методики обстеження об'єктивного статусу дітей з ЛОР-патологією.-К.: Логос, 2000.-140 с.